

Використані джерела

1. Долгих Л. Кар'єрні домагання як суб'єктивний механізм професійної самореалізації. Соціальна психологія. 2005. № 2. С. 64-71
2. Климов Е.А. Психологія професійне самовизначення. М.: Академія, 2004. 304 с.
3. Пушкар З.М., Пушкар Б.Т. Кадровий менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. 210 с.

Ступінська Любов
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Надвигинський С. А.)

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Розбудова України як демократичної та соціальної держави, закріплення в Конституції України положення про найвищу соціальну цінність людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканості і безпеки вимагає формування нових підходів до захисту прав людини. А усвідомлення соціальної цінності людини і громадянина визначає Україну, як соціальну державу. Одним із пріоритетів сучасної національної соціальної політики є реабілітація осіб з інвалідністю.

Високий показник інвалідності зумовлюється цілим комплексом причин, зокрема, недосконалістю чинної системи охорони здоров'я, недостатньою безпекою та охороною праці, травматизмом на дорогах, погіршенням якості харчування і питної води, старінням населення, наявністю різноманітних катаклізмів екологічних, природних, воєнних, зокрема проведенням Антитерористичної операції та ін. [1].

Як наслідок цього виникла необхідність вирішення проблем, пов'язаних зі створенням ефективної системи реабілітації осіб з інвалідністю та професійної підготовки фахівців, які працюють у сфері відновлення здоров'я в профільних центрах, фінансовим забезпеченням відповідних реабілітаційних закладів та створенням і вдосконаленням нормативно-правової бази.

Сучасний стан законодавчого закріплення реабілітації осіб з інвалідністю потребує формування якісно нового, проєвропейського погляду, а також ґрунтовної та систематичної підтримки зі сторони держави та громадських утворень.

Потреба отримання реабілітаційних послуг стосується значної кількості населення України. Йдеться, по-перше, про осіб з інвалідністю, кількість яких у загальній структурі населення суттєво зросла. Якщо на початку 90-х рр. минулого століття загальна

чисельність людей з інвалідністю становила близько 3 % від усього населення, або 1,5 млн осіб, то чисельність осіб з інвалідністю у 2021 р. – 2 703 000 осіб з них 163 900 тис. діти з інвалідністю, або 6,1 % усього населення[2].

Протягом останніх років в Україні проводиться планомірна робота над створенням сприятливих умов життєдіяльності осіб з інвалідністю, під час якої враховуються, як міжнародні, так і європейські стандарти. Водночас для забезпечення максимальної ефективності та результативності державної політики щодо осіб з інвалідністю в сфері надання реабілітаційних послуг, необхідно зробити акцент на встановленні додаткових гарантій стосовно реалізації особами цієї категорії гарантованих законодавством прав.

Реабілітація осіб з інвалідністю це не лише система медичних, психологічних, фізичних та інших заходів, а цілісна система науково-обґрунтованих положень (заходів, стандартів тощо), спрямованих на відновлення здоров'я, попередження інвалідизації, забезпечення інклюзивності системи реабілітації осіб з обмеженими можливостями, безбар'єрності, нормативно-правової регламентації у цій сфері [4].

Аналіз актуальних проблем діючої практики реабілітації осіб з інвалідністю в Україні засвідчує, що на нинішньому етапі недостатньо здійснено заходів щодо повноцінного надання реабілітаційних послуг особам з обмеженими можливостями та фізичними вадами, існуюча практика потребує доопрацювання і реформування.

Потрібно вдосконалити на законодавчому рівні механізм надання реабілітаційних послуг особам з інвалідністю, шляхом доопрацювання Постанов в частині прийняття необхідних документів для видачі направлення чи договору особам для проходження реабілітації. Привести у відповідність до Закону і саму систему здійснення реабілітації осіб з обмеженими можливостями, яка має забезпечити громадянам, які потребують реабілітації: комплексність, своєчасність медичної, фізичної, соціальної, трудової, професійної, психолого-педагогічної, фізкультурно-спортивної реабілітації. Це допоможе досягнути особами з обмеженими можливостями оптимального психічного, фізичного, інтелектуального, і соціального рівня життєдіяльності.

Слід підготувати та забезпечити реабілітаційні установи кваліфікованими фахівцями у цій галузі, забезпечити центри матеріально-технічною базою, тим самим привести рівень реабілітації на міжнародний рівень. Звісно для цього потрібен час, фінансова можливість, кваліфіковані працівники, а також добре проаналізована і сформована нормативно-правова база[5].

Необхідно виокремити пріоритетні напрями реформування та модернізації реабілітаційної системи в Україні, зокрема:

– створення органу «Національний центр якості реабілітаційних послуг», як центрального органу виконавчої влади, який координував би державну політику у сфері реабілітації, формував національну систему стандартів якості реабілітаційних послуг, здійснював моніторинг додержання законодавства та дотримання стандартів в галузі реабілітації.

– запровадження міжнародних стандартів реабілітаційного процесу, а саме введення на законодавчому і загальнодержавному рівнях поняття мультидисциплінарної реабілітаційної команди з подальшим максимальним залученням їх роботи в кожній реабілітаційній установі. Це сприятиме максимально можливому відновленню функціонування особи з інвалідністю, що допоможе їй повернутися у життєдіяльність і суспільне середовище.

– створення єдиного координаційного органу у сфері реабілітації, що дало б змогу більш чітко координувати і контролювати діяльність реабілітаційних установ для якісного проведення реабілітаційного процесу.

– удосконалення нормативно-правової бази, що дозволить залучити до реабілітаційного процесу осіб, які потребують реабілітації. Враховуючи зарубіжний досвід слід розділити систему реабілітаційного процесу на 3 рівні: первинний, вторинний і третинний.

– побудова нових чи переорієнтація санаторно-курортних закладів на реабілітаційні установи за європейським зразком, з потужною матеріально-технічною базою. Розміщення мережі реабілітаційних закладів по Україні таким чином, щоб кожна особа (дитина) з інвалідністю мала можливість отримати комплекс необхідних реабілітаційних послуг для відновлення здоров'я.

Державна політика повинна спрямовуватися на розроблення концептуальних засад щодо вироблення нових правил функціонування реабілітаційних установ, розвиток їх конкуренції на ринку реабілітаційних послуг, упровадження механізмів державно-приватного партнерства.

За умови здійснення державою цілеспрямованої та збалансованої політики, як на центральному, так і на регіональному рівнях, із залученням матеріально-фінансових та інтелектуальних ресурсів можна буде сприяти досягненню мети державної політики у сфері реабілітації осіб (дітей) з інвалідністю шляхом створення умов для всебічного розвитку та розширення можливостей повноцінної інтеграції їх у систему суспільних відносин. Якщо держава і суспільство опікуватимуться цими питаннями не декларативно, а на ділі, то реформування та удосконалення механізму реабілітації та системи реабілітації в Україні відбудеться вже найближчим часом.

Використані джерела

1. Байда Лариса. Звіт про ситуацію із надання реабілітаційних послуг для людей з інвалідністю. / Національна асамблея людей з інвалідністю України, 2013. С. 1
2. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України «МОЗ України розробляє комплексний підхід до надання послуг з медичної реабілітації»Режим доступу: URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66638
3. Сисоєнко І.В. Інвестиції у здоров'я: як має працювати система реабілітації? 2017. Режим доступу: URL: <http://pharma.net.ua/publications/articles/16080-investicii-u-zdorovja-jak-mae-pracjuvati-sistemareabilitacii/>.
4. Про становище інвалідів в Україні. Національна доповідь. Міністерство праці України. Державна установа "Науково-дослідний інститут соц.-труд. відносин". Київ, 2008. 200 с.
5. Мойса Б. «Пропозиції до політики щодо реабілітації осіб з порушенням здоров'я».2017Режим доступу: URL: <https://parlament.org.ua/uploads/2017/09/Pr...>

Танчик Наталія
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Кривокульська Н.М.)

ЗМІСТ ЛІКАРСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ЕЛЕМЕНТА ВЗАЄМВІДНОСИН ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Етика охоплює всі аспекти людської поведінки та прийняття рішень, в тому числі, в сфері охорони здоров'я.

Етика – наука, що визначає моральні цінності особистості, її вчинків та схильностей, тобто допомагає розмежовувати поняття добра і зла, совісті і честі, справедливості та сенсу життя [1].

Те, що лікар в суспільстві – це не тільки професіонал своєї справи, а людина, яка керується певними принципами та етичними нормами, підтверджує й те, що існує наука – медична деонтологія, яка розкриває всі ці аспекти, які супроводжують професійну діяльність не тільки лікаря, але й усього персоналу медичного закладу [4].

Щодо уточнення компетентності лікарів, як цінності, з якою пов'язана лікарська етика, скористаємось тезою Л.Дудікової [4], яка зазначає, що «сьогодні стає все більше очевидним, що якість та ефективність надання медичного лікування є недостатньою не тільки через складні соціально-економічні обставини, в яких опинилась Україна, а й через відсутність у лікарів компетентності будувати свою професійну діяльність з дотриманням морально-етичних норм. Застосування комунікаційних та інших технологій у з'ясуванні